

Výbor pre zahraničné veci

2019/2028(BUD)

1.10.2019

STANOVISKO

Výboru pre zahraničné veci

pre Výbor pre rozpočet

k návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2020
(2019/2028(BUD))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Michael Gahler

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre zahraničné veci vyzýva Výbor pre rozpočet, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. so znepokojením konštatuje zníženie viazaných rozpočtových prostriedkov v okruhu 4 (Globálna Európa) o viac ako 1 miliardu EUR, čo by malo za následok rozpočet na vonkajšiu činnosť, ktorý bude nižší než počas ktoréhokoľvek z troch predchádzajúcich rokov; domnieva sa, že v súčasnej medzinárodnej situácii musí EÚ v spolupráci so svojimi členskými štátmi prevziať väčšiu, a nie menšiu zodpovednosť a že so zreteľom na mnohé výzvy v európskom susedstve a vo vzdialenejších regiónoch musí byť vybavená potrebnými finančnými zdrojmi; žiada, aby sa pridelená rezerva vo výške viac ako 200 miliónov EUR v okruhu 4, a to aj na reakciu na krízy, predchádzanie konfliktom, budovanie mieru a pripravenosť na krízy;
2. domnieva sa, že je potrebné ďalšie zvýšenie finančných prostriedkov pre krajiny západného Balkánu v rámci nástroja predvstupovej pomoci (IPA II), najmä v oblasti fungovania demokratických inštitúcií, právneho štátu, dobrej správy vecí verejných a verejnej správy; konštatuje, že Komisia odporučila začať prístupové rokovania s Albánskom a so Severným Macedónskom; zdôrazňuje, že je dôležité dodržať tento sľub a začať prístupové rokovania už v roku 2019; v tejto súvislosti nesúhlasí s navrhovaným znížením finančných prostriedkov určených na podporu politických reforiem a zosúladenia s *acquis* na západnom Balkáne a žiada namiesto toho podstatné zvýšenie;
3. poznamenáva, že pridelené prostriedky pre Turecko sú naďalej na nižšej úrovni, a vyjadruje presvedčenie, že je to odôvodnené závažnými a trvalými nedostatkami v oblasti demokracie, právneho štátu a základných práv v Turecku; vyzýva Komisiu, aby situáciu podrobne sledovala a v prípade, že to bude považované za potrebné, upravila finančnú podporu, pričom sa zachovávajú prepojenia s občanmi Turecka; víta väčšie zameranie na podporu občianskej spoločnosti, najmä v oblasti demokracie a právneho štátu, a pokračovanie transformácie smerom k priamemu riadeniu a nabáda Komisiu, aby takéto vyrovnávanie ďalej urýchlila;
4. zdôrazňuje, že stabilitu východného a južného susedstva EÚ treba považovať za prioritu; zdôrazňuje najmä potrebu podporovať kľúčové krajiny, ako sú Ukrajina, Moldavsko, Tunisko a Gruzínsko, ktoré všetky dosiahli významný pokrok, ktorý treba uznať a podporovať; pripomína, že je dôležité zachovať vysokú úroveň podpory pre stabilné európske susedstvo a zapojenia EÚ doň, pričom sa zohľadní záväzok partnerských krajín zameraný na ich komplexný reformný program, najmä v oblasti demokracie, právneho štátu a ľudských práv; ďalej pripomína, že vzhľadom na pretrvávajúce bezpečnostné hrozby a zhoršovanie bezpečnostnej situácie na východných hraniciach EÚ je dôležité pokračovať v budovaní dôvery s východnými partnermi a poskytovať dostatočné finančné prostriedky na podporu stability a budovania demokracie v regióne, najmä pokiaľ ide o Ukrajinu a pretrvávajúcu konfliktnú situáciu, ktorú spôsobilo Rusko na východnej Ukrajine; podporuje posilnenú a viditeľnejšiu úlohu pozorovateľskej misie EÚ v Gruzínsku s ohľadom na stupňujúcu sa ruskú agresiu voči Gruzínsku; zdôrazňuje, že v prípade Moldavska by EÚ mala využiť možnosti, ktoré ponúka súčasná politická situácia, a zabezpečiť silnú finančnú podporu, aby sa mohli uskutočniť potrebné demokratické, hospodárske a sociálne reformy;

5. vyzýva na zvýšenie finančných prostriedkov na boj proti dezinformačným kampaniam, ktoré ohrozujú demokratické procesy v susedstve Únie;
6. pripomína, že krajiny v južnom susedstve čelia obrovskému tlaku v dôsledku búrlivých udalostí v regióne vrátane konfliktov v Sýrii a Líbyi, nárastu extrémizmu a s nimi súvisiaceho pohybu utečencov a migrantov, a domnieva sa, že súčasné problémy by bolo možné vyriešiť väčším úsilím a financovaním opatrení zameraných na budovanie dôvery; žiada zrušenie navrhovaných rozpočtových škrtov pre krajiny južného susedstva v rámci nástroja európskeho susedstva (ENI); opätovne zdôrazňuje, že príspevky z ENI pre prísľub pre Sýriu a z trustového fondu EÚ pre Afriku nesmú byť na úkor hlavných priorít ENI, a žiada, aby boli tieto dodatočné záväzky plne vykompenzované zvýšením prostriedkov;
7. víta záväzky prijaté na 3. bruselskej konferencii s názvom Podpora budúcnosti Sýrie a okolitého regiónu a zdôrazňuje, že okrem toho, že EÚ vyčlenila pre tento región 560 miliónov EUR, musí sa zaviazat' k dlhodobej a stabilnej angažovanosti v regióne; zdôrazňuje úsilie organizácií, ktoré pracujú na zhromažďovaní dôkazov v Sýrii, a žiada, aby sa zásadná prioritná pozornosť venovala zachovaniu dôkazov o vojnových zločinoch a zločinoch proti ľudskosti spáchaných všetkými stranami konfliktu;
8. vyzýva na zvýšenie podpory zo strany EÚ zameranej na realizovateľnosť riešenia založeného na existencii dvoch štátov, Palestínsku samosprávu, občiansku spoločnosť v Izraeli aj Palestíne a Agentúru OSN pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA); so znepokojením berie na vedomie nedávne podozrenia zo zneužívania právomoci vo vedení agentúry UNRWA a očakáva ich plné a transparentné vyšetrovanie a vonkajšiu kontrolu; vyjadruje znepokojenie nad pretrvávajúcim ničením a konfiškáciou humanitárnej pomoci financovanej z prostriedkov EÚ v Predjordánsku;
9. vyzýva na obnovenie mandátu osobitného zástupcu EÚ pre oblasť južného Stredozemia, ktorý by riadil spoluprácu EÚ s týmto regiónom a zabezpečil väčšiu viditeľnosť EÚ;
10. požaduje viac finančných prostriedkov pre európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR); opätovne vyjadruje silnú podporu obhajcom ľudských práv, najmä tým, ktorí sú najviac ohrození, a to aj prostredníctvom mechanizmu pre obhajcov ľudských práv (ProtectDefenders.eu);
11. zdôrazňuje potrebu podporovať a chrániť LGBTI+ komunitu na celom svete; vyzýva na pridelenie finančných prostriedkov EÚ na podporu komunit LGBTI+ v krajinách, v ktorých sú ich práva ohrozené;
12. zdôrazňuje, že volebné pozorovateľské misie EÚ majú dôležitú úlohu z hľadiska posilňovania demokratických inštitúcií a budovania dôvery verejnosti vo volebný proces, čím podporujú stabilitu a posilňujú ostatné ciele zahraničnej politiky vrátane budovania mieru; poukazuje na význam posilnenia volebných pozorovateľských misií a zvýšenia ich financovania; poznamenáva, že navrhované zvýšenie by malo byť zamerané najmä na posilnenie podpory miestnych volebných pozorovateľských organizácií založených na občianskej spoločnosti, pričom až 25 % celkového rozpočtu nástroja EIDHR sa má vyčleniť na financovanie volebných pozorovateľských misií; nabáda Komisiu, aby podporovala väčšiu hospodársku súťaž medzi poskytovateľmi

služieb ako prostriedkov na zvýšenie účinnosti a efektívnosti;

13. vyzdvihuje význam postupného vymedzovania spoločnej obrannej politiky EÚ a potrebu podporovať ďalšie financovanie, ktoré zabezpečí jej vykonávanie; opätovne potvrdzuje svoju výraznú podporu Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu (EDIDP) a víta sumu 255 miliónov EUR, ktorá naň bola pridelená v návrhu rozpočtu; pripomína dôležitú úlohu, ktorú musí Európsky obranný fond (EDF) zohrávať v budúcich rozpočtoch, najmä v budúcom viacročnom finančnom rámci; vyzýva členské štáty, aby intenzívnejšie využívali tieto možnosti financovania;
14. opakuje svoj názor, že financovanie administratívnych a prevádzkových výdavkov Európskej obrannej agentúry a stálej štruktúrovanej spolupráce z rozpočtu Únie je jedinou možnosťou v rámci zmlúv;
15. domnieva sa, že viac finančných prostriedkov by sa malo venovať civilnému predchádzaniu konfliktom, mediácii a úsiliu o zmierenie, najmä v južnom a vo východnom susedstve EÚ;
16. zdôrazňuje, že zmena klímy bude mať dôsledky na vonkajšiu činnosť EÚ; zdôrazňuje, že na núdzovú situáciu v oblasti klímy treba reagovať výrazným zvýšením finančných prostriedkov určených na ciele a diplomaciu v tejto oblasti;
17. zdôrazňuje zodpovednosť EÚ za podporu ochrany Arktídy; zdôrazňuje, že je dôležité investovať do súdržnejšej politiky EÚ pre Arktídu;
18. zdôrazňuje, že je mimoriadne potrebné odstrániť sexuálne a rodovo motivované násilie zameraním sa na ich rozšírené a systematické využívanie ako vojnovej zbrane; vyzýva na využívanie finančných prostriedkov EÚ s cieľom podporovať obeť rodovo motivovaného násillia a práva žien na celom svete na prístup k bezpečnému a legálnemu umelému prerušeniu tehotenstva;
19. vyzýva na zvýšenie financovania projektov zameraných na podporu utečencov z Venezuely, ktorí ušli do susedných krajín vrátane území členských štátov v Karibskej oblasti;
20. vyjadruje znepokojenie nad nízkym percentom žien v ESVČ na pozíciách stredného (25 %) a vyššieho manažmentu (13 %); vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby prijala písomný záväzok týkajúci sa zamestnania žien na riadiacich pozíciách vrátane cieľa 50 % zastúpenia žien ako vedúcich delegácií do roku 2024;
21. poukazuje na to, že nepredvídané krízy si vyžadujú flexibilitu a manévrovací priestor v rozpočte, a preto pripomína, že treba zabezpečiť pripravenosť a v prípade potreby rýchlu a účinnú akcieschopnosť;
22. pripomína, že súčasný návrh rozpočtu vychádza z rozpočtu, v ktorom sa počíta s plným príspevkom Spojeného kráľovstva počas roka 2020.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	1.10.2019
Výsledok záverečného hlasovania	+: 42 -: 12 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Phil Bennion, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Nathan Gill, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Stelios Kouloglou, David Lega, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Jaak Madison, Claudiu Manda, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Sergei Stanishev, Hermann Tertsch, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Irina Von Wiese, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Attila Ara-Kovács, Vladimír Bilčík, Loucas Fourlas, Neena Gill, Markéta Gregorová, Roman Haider, Sergey Lagodinsky, Hannah Neumann, Bert-Jan Ruissen, Tineke Strik, Mick Wallace
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Michael Bloss, Liudas Mažylis, Philippe Olivier

**ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN
VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO**

42	+
ECR	Hermann Tertsch
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Loucas Furlas, Michael Gahler, Sandra Kalniete, David Lega, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Liudas Mažylis, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
RENEW	Petras Auštrevičius, Phil Bennion, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Irina Von Wiese
S&D	Attila Ara-Kovács, Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Neena Gill, Raphaël Glucksmann, Claudiu Manda, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos
VERTS/ALE	Michael Bloss, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Sergey Lagodinsky, Hannah Neumann, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel

12	-
ECR	Bert-Jan Ruissen
GUE/NGL	Giorgos Georgiou, Stelios Kouloglou, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace
ID	Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Roman Haider, Jaak Madison, Thierry Mariani, Philippe Olivier
NI	Nathan Gill

1	0
S&D	Sergei Stanishev

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania